
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

טיפול במגזר החרדי: סוגיות מיוחדות והתאמות - 51990

תאריך עדכון אחרון 11-10-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: פסיכולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): בן קץ

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: itzik.fradkin@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ג 16:30

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

בקורס זה, נדון סוגיות שונות, קונפליקטים, או דילמות המתעוררות בעת טיפול בבעיות בריאות נפש בקהילה החרדית / חרדי. בהתחשב ביחודה של הקהילה, השונות בתוך זה, ישנם נושאים רבים שעולים. נושאים כוללים: גילויים של פסיכופתולוגיה בציבור החרדי, איך להתאים את טיפולים שונים, איך להשתמש בשפה, התמודדות עם התעללות וגילוייה, תרופות ושידוכים, הפרעות חרדה ו-OCD בקהילה החרדית ונושאים אחרים שעולים במהלך הטיפול.

מטרות הקורס:

מטרותיו של הקורס הן לספק לסטודנט מבט מורכב בסוגיות של טיפול בבעיות בריאות נפש במגזר החרדי. מטרה נוספת היא שתהיה לכל סטודנט היכולת לשלב בין הפרספקטיבה הפנימית (מתוך הקהילה החרדית) לפרספקטיבה החיצונית (כעובד במערכת בריאות הנפש) בבחינת נושאים אלה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

התלמיד צריך להיות מסוגל: לתאר את הנושאים המשותפים למגזר החרדי ואחרים, ואלה שהם ייחודיים לציבור החרדי. התלמיד צריך להיות מסוגל להסיק מנושאים המטופלים בכיתה לנושאים אחרים אשר עלולים לעלות.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הקורס יילמד באמצעות הרצאות ודיונים, כאשר רוב ההרצאות מועברות על ידי אנשי בריאות נפש שיש להם ניסיון רב בעבודה עם הקהילה החרדית.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

שיחת פתיחה

מפגשים וסתירות בין פסיכואנליזה והקהילה החרדית

פסיכזה

טיפול נרטיבי ושימושים בשפה

הפרעה טורדנית כפייתית במגזר החרדי

שיחת אמצע

טיפול פסיכואנליטי, וסמכות המטפל בקהילה החרדית

זוגיות, משפחה ומיניות

הפרעות פסיכיאטריות ושידוכים

הומוסקסואליות: האם ואיך לטפל?

טיפול במקרי אלימות במשפחה

שיחת סיכום

חומר חובה לקריאה:

- Bilu, Y., & Goodman, Y. C. (1997). What does the soul say?: Metaphysical uses of facilitated communication in the Jewish ultraorthodox community. *Ethos*, 25(4), 375-407.
- חברי הפורום של הפסיכולוגים החינוכיים העובדים במגזר החרדי . עבודת הפסיכולוג החינוכי במגזר החרדי: קוים מנחים. (2013)
- שפי, ישי (2008). הקמת שפ"ח במגזר החרדי והפעלתו. פסיכולוגיה חינוכית בחברה רב-תרבותית (עורך: גבי וייל). משרד החינוך: ירושלים.
- Cohen, M., Gereboff, J. (2004). *Orthodox Judaism and Psychoanalysis: Toward Dialogue and Reconciliation*. *J. Amer. Acad. Psychoanal.*, 32:267-286
- ר' יהודה פתיה. מנחת יהודה, רוחות מספרות. עמ' 127-156.
- דהאן, נ. ולוי, צ. (2011). התעללות רוחנית: המשגה ראשונית בעקבות קבוצה טיפולית חרדית. חברה ורווחה לא (1), עמ' 7-27.
- Bina, R. (2014). Seeking help for postpartum depression in the Israeli Jewish Orthodox community: Factors associated with use of professional and informal help. *Women and Health*, 54(5), 455-473
- Dankner, R., Goldberg, R. P., Fisch, R. Z., & Crum, R. M. (2000). Cultural elements of postpartum depression. *The Journal of Reproductive Medicine*, 45, 97-104.
- Greenberg, D., Buchbinder, J. T., & Witztum, E. (2012). Arranged Matches and Mental Illness: Therapists' Dilemmas. *Psychiatry: Interpersonal & Biological Processes*, 75(4), 342-354.
- Greenberg, D., Kalian, M., & Witztum, E. (2010). Value-sensitive psychiatric rehabilitation. *Transcultural psychiatry*, 47(4), 629-646.
- Gluck, M. E., & Geliebter, A. (2001). Body image and eating behaviors in Orthodox and Secular Jewish women. *The journal of gender-specific medicine: JGSM: the official journal of the Partnership for Women's Health at Columbia*, 5(1), 19-24.
- Pote, H., Stratton, P., Cottrell, D., Boston, P., Shapiro, D., & Hanks, H. (2001). *Systemic family therapy manual*. University of Leeds: the Family Therapy Research Center, 2001.
- Huppert, J. D., Siev, J., & Kushner, E. S. (2007). When religion and obsessive-compulsive disorder collide: Treating scrupulosity in ultra-orthodox Jews. *Journal of Clinical Psychology*, 63(10), 925-941.
- Spitzer, R. L. (2003). Can some gay men and lesbians change their sexual orientation? 200 participants reporting a change from homosexual to heterosexual orientation. *Archives of sexual behavior*, 32(5), 403-417.
- Spitzer, R. L. (2012). Spitzer reassesses his 2003 study of reparative therapy of homosexuality. *Archives of sexual behavior*, 1-1.

חומר לקריאה נוספת:

Huppert, J.D., & Siev, J. (2010). *Treating Scrupulosity in Religious Individuals Using Cognitive-Behavioral Therapy*. *Cognitive and Behavioral Practice*, 17, 382-392

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 75 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 25 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: